

Sygn. akt II Ka 4/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2014r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Rudnik

Protokolant: staż. Monika Ryska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Sieradzu Ryszarda Kostrzewy

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2014r.

sprawy **F. K.**

oskarżonego o czyn z art. 178a§2 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w P. z dnia 28 listopada 2013r. wydanego w sprawie VII K 382/13

na podstawie art. 437§1 i 2 kpk w zw. z art. 438 pkt 2 i 4 kpk oraz art. 627 kpk i art. 624§1 kpk w zw. z art. 634 kpk:

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) wymiar kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego F. K. w punkcie 1a za czyn z art. 244 kk w zw. z art. 64§1 kk obniża

z 1 (jednego) roku do 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

b) na podstawie art. 10§1 kodeksu wykroczeń stwierdza, że spośród kar pozbawienia wolności i aresztu orzeczonych w punktach 1a niniejszego wyroku oraz 1b zaskarżonego wyroku wykonaniu podlega jedynie kara 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia,

c) w miejsce zasądzonej w punkcie 5 od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. S. (1)kwoty 531,36 złotych (pięćset trzydzieści sześć złotych trzydzieści sześć groszy) tytułem kosztów obrony z urzędu oskarżonego F. K. w postępowaniu pierwszoinstancyjnym zasądza kwotę 612 (sześćset dwanaście) złotych podwyższoną o podatek od towarów i usług w wysokości 140,76 zł (sto czterdzieści złotych siedemdziesiąt sześć groszy),

2. w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. S. (1)kwotę

420 (czteryście dwadzieścia) złotych podwyższoną o podatek od towarów i usług w wysokości 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

4. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 150 (sto pięćdziesiąt) złotych tytułem opłaty za obie instancje oraz zwalnia go z obowiązku poniesienia wydatków związanych z postępowaniem odwoławczym obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W akcie oskarżenia skierowanym do Sądu Rejonowego w Łasku VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w P. zarzucono F. K. dokonanie czynu z art. 178a § 2 k.k. w zw. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. polegającego na tym, że w dniu 23 sierpnia 2013 r. w miejscowości P., gm. Z., woj. (...) kierował rowerem po drodze publicznej, będąc w stanie nietrzeźwości wyrażającym się zawartością 1,12 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu oraz pomimo orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Łasku sygn. akt II K 4/08 zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych i rowerowych w ruchu lądowym na okres 10 (dziesięć) lat, a także będąc skazanym za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności popełnił w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które był już wcześniej skazany nie stosując się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Łasku z dnia 20 maja 2008 r.- sygn. akt II K 4/08 zakazu kierowania pojazdami rowerowymi.

Wyrokiem z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie VII K 382/13 Sąd Rejonowy w Łasku VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą P. uznał F. K. w miejsce zarzucanego mu czynu za winnego tego, że:

a) w dniu 23 sierpnia 2013 r. w miejscowości P., gm. Z., woj. (...), kierował rowerem po drodze publicznej, nie stosując się do orzeczonego prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Łasku II Wydziału Karnego z dnia 20 maja 2008 r. sygn. akt II K 4/08 zakazu prowadzenia pojazdów rowerowych w ruchu lądowym na łączny okres 10 lat oraz prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Łasku VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w P. z dnia 04 sierpnia 2011 r. sygn. akt VII K 148/11 zakazu prowadzenia pojazdów rowerowych w ruchu lądowym na okres 9 lat, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary 8 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej za przestępstwo z art. 178a § 2 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i po odbyciu kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej za ciąg przestępstw z art. 178a § 2 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k., to jest dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 244 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 244 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności,

b) w dniu 23 sierpnia 2013 r. w miejscowości P., gm. Z., woj. (...), kierował rowerem po drodze publicznej, będąc w stanie nietrzeźwości wyrażającym się zawartością 1,12 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, to jest dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 87 § 1a k.w. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 87 § 1a k.w. w zw. z art. 87 § 1 k.w. w zw. z art. 19 k.w. wymierzył mu karę 30 dni aresztu.

Ponadto na podstawie art. 62 k.k. Sąd I instancji orzekł terapeutyczny system wykonywania kary pozbawienia wolności w związku z uzależnieniem oskarżonego od alkoholu, a w oparciu o art. 87 § 4 k.w. w zw. z art. 87 § 1a k.w. i w zw. z art. 29 § 1 i 2 k.w. orzekł wobec oskarżonego środki karne w postaci zakazu prowadzenia pojazdów rowerowych i pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat. Poza tym kierując się dyspozycją art. 31 § 1 i § 2 k.w. i art. 50 k.w. Sąd orzekł wobec oskarżonego podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie odpisu wyroku przez okres 30 dni na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Z.. Nadto Sąd przyznał od Skarbu Państwa na rzecz Indywidualnej Kancelarii Adwokackiej adw. W. S. (2) kwotę 531,36 złotych tytułem nieopłaconej obrony oskarżonego z urzędu oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 210 złotych tytułem opłaty, zwalniając go od pozostałej części kosztów sądowych i przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego oraz w części dotyczącej wysokości kosztów przyznanych tytułem nieopłaconej obrony oskarżonego z urzędu określonej w pkt. 5 wyroku wywiódł obrońca F. K., zarzucając rozstrzygnięciu:

- rażąco surowość orzeczonej kary pozbawienia wolności oraz kary aresztu,

- obrazę § 14 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 19 pkt. 1 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu

W konkluzji apelacji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wykonania tych kar oraz o zmianę zaskarżonego wyroku przez przyznanie dodatkowego wynagrodzenia za udział obrońcy z urzędu w postępowaniu przygotowawczym podwyższonego o 23 % stawkę podatku od towarów i usług.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego w części zasługuje na uwzględnienie, co skutkować musiało zmianą zaskarżonego wyroku w odpowiednim zakresie.

Nie podlega dyskusji, że Sąd I instancji dokonał w przedmiotowej sprawie prawidłowych ustaleń faktycznych, jak też biorąc pod uwagę nowelizację przepisów kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń, która weszła w życie w dniu 9 listopada 2013r., prawidłowo ocenił zachowanie oskarżonego jako wypełniające znamiona przestępstwa z art. 244 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. oraz wykroczenia z art. 87 § 1a k.w. w zw. z art. 4 § 1 k.k. Skarżący zresztą zgodził się z Sądem meriti w tym zakresie, kwestionując jedynie rozstrzygnięcia odnośnie wymierzonych oskarżonemu kar pozbawienia wolności i aresztu w zakresie, w jakim zostały one orzeczone bez warunkowego zawieszenia ich wykonania. Zarzuty postawione w tym zakresie przez obrońcę oskarżonego nie mogą być uznane za zasadne, co nie oznacza, że kara pozbawienia wolności orzeczona wobec F. K. za przestępstwo z art. 244 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. nie jest rażąco surowa jeżeli chodzi o sam jej wymiar.

Z rażącą niewspółmiernością kary będziemy mieli do czynienia wówczas, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych za przypisane oskarżonemu przestępstwo nie koresponduje należycie ze stopniem społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem faktu, iż wymiar represji musi być proporcjonalny do stopnia zawinienia, co stanowi gwarancję realizacji celów zapobiegawczych i wychowawczych kary w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej. Orzeczona kara będzie karą rażąco surową, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można byłoby przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k. oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego. Na gruncie cytowanego przepisu nie chodzi bowiem o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnice ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – „rażąco” niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu niedającym się wręcz zaakceptować (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 lipca 2000 r. wydany w sprawie II Aka 116/00, publ. Prok. i Pr. 2002/1/29). Zarzut zaś niewspółmierności kary, aby był zasadny, musi dotyczyć rażącej niewspółmierności, a więc nie nadającej się do zaakceptowania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 14 marca 2001 r. wydany w sprawie II Aka 55/01, publ. Prok. i Pr. 2001/10/21).

W świetle powyższych rozważań uwzględniając okoliczności, jakie wystąpiły w przedmiotowej sprawie, rozstrzygnięć Sądu I instancji w zakresie, w jakim Sąd ten nie znalazł podstaw do skorzystania wobec F. K. z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia orzeczonych wobec oskarżonych kar pozbawienia wolności i aresztu, bez wątpienia nie można uznać za surowe, a tym bardziej w stopniu rażącym. Oskarżony wykazał się bowiem szczególnym lekceważeniem obowiązujących norm prawnych po raz kolejny wsiadając na rower w stanie nietrzeźwości i łamiąc orzeczony wobec niego zakaz kierowania rowerami. Poprzednio wydane wobec niego wyroki skazujące, w tym również na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, nie przyniosły jakiegokolwiek skutku. W świetle jego dotychczasowej postawy życiowej brak jest jakichkolwiek przesłanek, które pozwoliłyby na dodatnią prognozę kryminologiczną w stosunku do F. K.. Orzeczenie kar z warunkowym zawieszeniem wykonania umocniłoby jedynie oskarżonego w poczuciu bezkarności. Tylko bezwzględne kary pozbawienia wolności i aresztu spełnią wobec oskarżonego cele zapobiegawcze i wychowawcze, uzmysławiając mu naganność jego zachowania oraz

przyczynią się przez swój bardziej restrykcyjny charakter do poprawy jego postępowania. W świetle powyższych rozważań w żadnym wypadku nie można zgodzić się ze skarżącym postulującym w apelacji skorzystanie z instytucji warunkowego zawieszenia orzeczonych kar. W szczególności fakt, iż biegli psychiatrzy wspomnieli o konieczności leczenia odwykowego oskarżonego w systemie ambulatoryjnym, nie może sam w sobie stanowić podstawy do warunkowego zawieszenia orzeczonych wobec niego kar w sytuacji, gdy okoliczności, które należy brać pod uwagę przy rozstrzyganiu w tym zakresie przemawiają przeciwko skorzystaniu z tej możliwości. Podkreślić przy tym należy, iż Sąd I instancji prawidłowo umotywowował swoje stanowisko co do braku podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonych wobec oskarżonego kar pozbawienia wolności i aresztu.

Niezasadność apelacji w zakresie postulatu warunkowego zawieszenia orzeczonych wobec oskarżonego kar nie oznacza automatycznie, że rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności za czyn z art. 244 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zakresie związanym z jej wymiarem nie można rozpatrywać w kategoriach rażąco surowego. Otóż w świetle okoliczności sprawy należy stwierdzić, że choć brak jest podstaw do warunkowego zawieszenia orzeczonej wobec F. K. kary pozbawienia wolności, to jednak oskarżony ten nie zasłużył na wymierzenie mu za przypisane przestępstwo kary aż 1 roku pozbawienia wolności. W pierwszej kolejności należy podkreślić, że choć oskarżony dopuścił się przypisanego mu czynu w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 k.k., a przy tym był on wielokrotnie karany za przestępstwa, to jednak przypisano mu jedynie czyn polegający na niezastosowaniu się do orzeczonych wcześniejszymi wyrokami zakazów prowadzenia rowerów, natomiast w związku z nowelizacją przepisów kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń kierowanie przez niego rowerem w stanie nietrzeźwości stanowiło odrębny czyn będący wykroczeniem, za który została mu wymierzona odrębna kara. Poza tym nie można zapominać, że F. K. przypisano przestępstwo niezastosowania się do zakazu kierowania rowerami nie zaś złamanie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Bezsprzecznie zasługuje na surowsze potraktowanie zachowanie tych sprawców, którzy nie stosują się do orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, aniżeli pojazdów rowerowych. Nadto dokonując oceny zachowania oskarżonego należało mieć także na uwadze miejsce i czas popełnienia przypisanego mu przestępstwa. Powyższe okoliczności nie zostały w dostatecznym stopniu uwzględnione przez Sąd I instancji, co skutkowało tym, iż orzeczona przez Sąd Rejonowy kara 1 roku pozbawienia wolności nie czyni zadość wymogom określonym w art. 53 k.k. będąc karą rażąco surową. Karą adekwatną, w ocenie Sądu Okręgowego, do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz występujących w sprawie okoliczności obciążających i łagodzących będzie kara 6 miesięcy pozbawienia wolności. Kara w tym wymiarze swoją dolegliwością nie będzie przekraczała stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, a jednocześnie będzie karą, która uwzględni cele, jakie ma osiągnąć zarówno w zakresie prewencji indywidualnej, jak i w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Podkreślić w tym miejscu należy, że choć obrońca oskarżonego zarzucił w apelacji rażąco niewspółmierność orzeczonej kary poprzez nieskorzystanie przez Sąd I instancji z możliwości warunkowego jej zawieszenia, to jednak przy tak postawionym zarzucie obowiązkiem Sądu Okręgowego było także zbadanie, czy w wypadku braku podstaw do warunkowego zawieszenia jej wykonania kara ta ze względu na sam jej wymiar nie jest rażąco surowa. W związku z tym zmiana zaskarżonego wyroku w tym zakresie bez wątpienia nie stanowi wyjścia poza granice podniesionych zarzutów.

Biorąc pod uwagę choćby dotychczasową drogę życiową oskarżonego jak i znaczne stężenie alkoholu w jego organizmie w momencie kierowania rowerem nie można natomiast mieć najmniejszych zastrzeżeń do wymiaru orzeczonej wobec F. K. za wykroczenie z art. 87 § 1a k.w. kary aresztu. Niemniej rozważania w tym zakresie wobec treści art. 10 § 1 k.w. są rozważaniami tylko teoretycznymi, bowiem w świetle tego przepisu orzeczona wobec oskarżonego w punkcie 1b zaskarżonego wyroku kara 30 dni aresztu nie będzie podlegała wykonaniu. Podkreślić w tym miejscu należy, że Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku bardzo dużo uwagi poświęcił na przedstawienie argumentacji przemawiającej za orzeczeniem wobec F. K. takiej a nie innej kary za czyn z art. 87 § 1a k.w. nie zaznaczając zarazem, że zgodnie z art. 10 § 1 k.w. kara ta nie będzie podlegała wykonaniu. W związku z tym Sąd Okręgowy za zasadne uznał zaznaczenie wprost w wyroku, że spośród orzeczonych wobec oskarżonego kar 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 30 dni aresztu wykonaniu podlegać będzie jedynie kara 6 miesięcy pozbawienia wolności, by nie było w tym zakresie żadnych wątpliwości przy kierowaniu wyroku do wykonania.

Jednocześnie należy w pełni zgodzić się ze skarżącym, iż Sąd I instancji dopuścił się uchybienia przyznając obrońcy oskarżonego z urzędu - adw. W. S. (1) jedynie kwotę 531,36 złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu F. K.. Jak słusznie bowiem wskazał obrońca oskarżonego brał on również udział w niniejszej sprawie na etapie postępowania przygotowawczego i w związku z powyższym powinien mieć on przyznane stosowne wynagrodzenie również za ten etap postępowania. Sąd I instancji sam zresztą w uzasadnieniu wyroku lojalnie przyznał się do niedopatrzania w tym zakresie. Mając to na uwadze Sąd Okręgowy, uwzględniając stawki wskazane w § 14 ust. 1 pkt. 1, § 14 ust. 2 pkt. 1 oraz § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie ponoszenia opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, uznał za zasadną zmianę zaskarżonego orzeczenia w tym zakresie i przyznanie obrońcy oskarżonego kwoty 612 złotych podwyższonej o podatek od towarów i usług w wysokości 140,76 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy, na podstawie art. 437§1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 i 4 k.p.k., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

d) wymiar kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego F. K. w punkcie 1a za czyn z art. 244 kk w zw. z art. 64§1 kk obniżył z 1 roku do 6 miesięcy pozbawienia wolności,

e) na podstawie art. 10§1 kodeksu wykroczeń stwierdził, że spośród kar pozbawienia wolności i aresztu orzeczonych wobec oskarżonego wykonaniu podlega jedynie kara 6 miesięcy pozbawienia,

f) w miejsce zasądzonej w punkcie 5 od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. S. (1) kwoty 531,36 złotych tytułem kosztów obrony z urzędu oskarżonego F. K. w postępowaniu pierwszoinstancyjnym zasądził kwotę 612 złotych podwyższoną o podatek od towarów i usług w wysokości 140,76 złotych,

zaś w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok,

W oparciu o art. 618§1 pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. S. (1) kwotę 420 złotych podwyższoną o podatek od towarów i usług w wysokości 96,60 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Ponadto na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 634 kpk oraz art. 10 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 150 złotych tytułem opłaty za obie instancje, zaś na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk, uwzględniając zasady słuszności, zwolnił F. K. z obowiązku poniesienia wydatków związanych z postępowaniem odwoławczym obciążając nimi Skarb Państwa.